

Beleidsplan Veiligheid & Gezondheid 2026

Avonturis Roosendaal
Democratisch onderwijs

Waar leren een avontuur is!

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	2
Inleiding.....	3
Leeswijzer.....	3
Missie en visie.....	4
Doel.....	4
Protocollen.....	4
Grote risico's.....	5
Fysieke veiligheid.....	5
Vallen van grote hoogte.....	5
Verstikking.....	6
Vergiftiging.....	6
Verbranding.....	7
Buitenruimte.....	8
Verwonding door gebruik natuurlijke materialen.....	8
Sociale veiligheid.....	8
Buitenstaanders.....	8
Grensoverschrijdend gedrag en kindermishandeling.....	9
Vermissing.....	10
Gezondheid.....	10
Corona-maatregelen.....	11
Kleine risico's.....	11
Certificaten.....	12
Concreet.....	13
Thema's uitgelicht.....	14
Grensoverschrijdend gedrag.....	14
Het vierogenprincipe.....	15
Achterwacht.....	15
EHBO en BHV.....	15
Beleidscyclus.....	16
Ontwikkeling, implementatie, evaluatie en actualisatie.....	16
Ontwerpen (Plan).....	16
Uitvoeren (Do).....	16
Controleren (Check).....	16
Bijstellen (Act).....	16
Communicatie en afstemming.....	17

Inleiding

Voor u ligt het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid. De versie van dit beleidsplan geeft de datum aan vanaf wanneer het geldig is. Met behulp van dit beleidsplan wordt inzichtelijk gemaakt hoe we op onze buitenschoolse opvang werken. Het plan wordt jaarlijks geëvalueerd en beoordeeld en indien nodig aangepast en geactualiseerd. Tijn en Véronique Hoefnagels zijn eindverantwoordelijk voor het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid. Wij baseren ons beleidsplan op de Wet innovatie en kwaliteit kinderopvang (Wet IKK). Een beleid komt in de praktijk echter pas goed tot zijn recht als alle medewerkers zich betrokken voelen en het beleid uitdragen. Daarom bespreken wij dit plan intern met iedereen die betrokken is.

Op basis van de wetgeving moet er een actueel veiligheids- en gezondheidsbeleid zijn. In de praktijk wordt er gehandeld zoals in het veiligheids- en gezondheidsbeleid beschreven is. De belangrijkste eisen aan het veiligheids- en gezondheidsbeleid zijn:

- de kinderopvangondernemer houdt het veiligheids- en gezondheidsbeleid actueel;
- het veiligheids- en gezondheidsbeleid beschrijft hoe het beleid, samen met de pedagogisch medewerkers, een continu proces is van opstellen, implementeren, evalueren en actualiseren;
- het beleid gaat over de voornaamste risico's met grote gevolgen en het risico op grensoverschrijdend gedrag. Het beleid bevat een plan van aanpak hoe de risico's ingeperkt worden en hoe gehandeld moet worden zodra een ongezonde en/of onveilige situatie zich voordoet;
- pedagogisch medewerkers leren kinderen omgaan met kleine risico's. In het veiligheids- en gezondheidsbeleid staat beschreven hoe dat kinderen geleerd wordt;
- in het beleid staat ook hoe het risico op grensoverschrijdend gedrag door zowel aanwezige volwassenen als kinderen zoveel als mogelijk wordt beperkt;
- de achterwachtregeling maakt ook onderdeel uit van het veiligheids- en gezondheidsbeleid.

Leeswijzer

De Wet IKK bestaat uit vier pijlers. Deze pijlers gaan in op de ontwikkeling van het kind, de veiligheid en gezondheid, stabiliteit en ten slotte op het vak kinderopvang. In de pijlers zijn stuk voor stuk maatregelen opgenomen die de kwaliteit van kinderopvang kunnen verbeteren.

In het beleidsplan Veiligheid & Gezondheid gaan we eerst in op grote risico's; dit zijn risico's met ernstige gevolgen. Hierbij vormt het beschrijven van het risico op grensoverschrijdend gedrag door volwassenen een belangrijk onderdeel. Vervolgens komen de risico's met minder ernstige gevolgen aan bod. Tot slot staan we stil bij de achterwachtregeling.

Per risico hebben we nagedacht over de gevolgen en mogelijk letsel hiervan en hebben we adequate maatregelen opgesteld. We hebben ook stil gestaan bij de manier waarop we kinderen kunnen leren om te gaan met aanvaardbare risico's. Vervolgens hebben we met elkaar besproken hoe we de maatregelen kunnen borgen in de organisatie. We kiezen ervoor om enkele protocollen toe te voegen aan de beschrijving van het beleid Veiligheid en Gezondheid. Dit plan dient als raamwerk voor al deze vastgestelde afspraken. Ons beleid zal actueel zijn en een continu proces binnen de organisatie van het kindcentrum. Evalueren en actualiseren zijn hierbij belangrijke sleutelwoorden.

Missie en visie

Avonturis staat voor kinderopvang waar gewerkt wordt volgens de democratische visie en vanuit waar we een belangrijke bijdrage leveren aan de ontwikkeling en opvoeding van kinderen. Wij vangen kinderen op in een veilige en gezonde kleinschalige kinderopvangomgeving met veel aandacht en respect voor de natuur en dieren, de fysieke en emotionele ruimte van ieder individu (kind, de ouder en medewerker) in de positieve zin vanuit een niet (ver- en voor-)oordelende benadering. We proberen kinderen zo veel mogelijk af te schermen voor grote risico's zonder dat de eigen ontdekkingsvaardigheden hierin geremd worden. We leren ze om gaan met kleindere risico's. Kinderen moeten wel geprikkeld blijven en uitgedaagd worden in hun ontwikkeling en dat gebeurt met vallen en opstaan.

Onze missie en visie van het pedagogisch beleidsplan en het beleidsplan Veiligheid & Gezondheid zijn samen met alle bijbehorende protocollen met elkaar verbonden. Alles is één samenhangend geheel en geeft kaders bij de werkwijze van het democratisch onderwijs enerzijds en de eisen die de Wet Kinderopvang stelt anderzijds.

Doel

Een continue veilige en gezonde omgeving creëren binnen ons democratisch kindcentrum waarbij alle kinderen zich binnen het democratische principe kunnen ontwikkelen en zichzelf kunnen zijn. Kinderen worden zo veel mogelijk beschermd tegen risico's met ernstige gevolgen en leren omgaan met kleine risico's.

Protocollen

In onze beleidsplannen staan er verwijzingen naar protocollen en huisregels die de stafleden en de medewerkers van Avonturis hanteren. De meest actuele plannen zijn te vinden in een beveiligde omgeving waar ouders¹ toegang tot krijgen. Ouders zijn vrij om deze in te zien. Deze protocollen en regels worden geregeld in de Stafkring besproken en zo nodig aangepast. Mocht er een directe wijziging nodig zijn dan wordt dit zo snel mogelijk uitgevoerd. Via de Ouderkring, Topkring, website en mail worden ouders op de hoogte gebracht van wijzigingen en of nieuwe protocollen of regels. De volgende documenten zijn onderdeel van ons beleid Veiligheid & Gezondheid:

¹ Waar 'ouders' staat, worden ook 'verzorgers' bedoeld.

Gezondheid

- Protocol gezondheid & hygiene met bijhorende schoonmaakschema's (G.1);
- Protocol zieke kinderen en medicijnen (G.2);

Veiligheid

- Calamiteiten- & ontruimingsplan (V.1.);
- Huisregels (V.2.1, V.2.2, V.2.3);
- Protocol Buiten (V.3);
- Protocol Ophalen kinderen (V.4);
- Protocol Vermissing op het IKC (V.5);
- Klachtenprocedure (V.6);
- Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling (V.7.1, V.7.2);

Grote risico's

In dit hoofdstuk geven we aan welke risico's ten aanzien van veiligheid en gezondheid onze aandacht hebben en wat er wordt gedaan om de kans dat risico's zich voordoen tot het minimum te beperken. We hebben de risico's onderverdeeld in drie groepen: 1) fysieke veiligheid, 2) sociale veiligheid en 3) gezondheid. We geven aan welke maatregelen er zijn of worden genomen. Tevens beschrijven we de werkafspraken en de handelwijze mocht het risico zich toch voordoen.

Fysieke veiligheid

Vallen van grote hoogte

Kinderen klimmen soms op plekken waar dat niet mag en kunnen daarbij vallen, bijvoorbeeld van een tafel of trap. Ondanks duidelijke regels en toezicht, is vallen niet volledig te voorkomen. We hebben geen klimtoestellen binnen of buiten het IKC, maar tijdens een excursie naar een speeltuin kunnen kinderen wel op speeltoestellen vallen. Dit risico blijft, ondanks begeleiding, acceptabel.

Maatregelen die wij treffen :

- Er zijn duidelijke huisregels en gedragsregels opgesteld voor de kinderen. Hierin wordt expliciet vermeld dat het niet is toegestaan om op meubilair te klimmen. Tevens wordt er aandacht besteed aan het aanleren van het correct zitten op banken en stoelen.
- Kinderen dienen altijd te melden wanneer zij gebruik maken van de trap binnen het gebouw. Tijdens buitenschoolse opvanguren bevinden wij ons in principe altijd op de begane grond.
- In het protocol 'Buiten (V.3)' wordt beschreven wat er van de stafleden wordt verwacht met betrekking tot veiligheid. Zo wordt onder andere vermeld dat

er altijd een EHBO-tas, zij het bescheiden van omvang, mee dient te gaan tijdens buitenactiviteiten.

Handelswijze indien dit risico zich verwezenlijkt:

- Er is een EHBO-koffer aanwezig op de groep. De pedagogisch medewerker behandelt het kind. Er is altijd een medewerker aanwezig die opgeleid is in kinder-EHBO en handelt naar de richtlijnen daar geleerd.
- Als het gaat om een ernstig ongeluk, treedt het 'Ontruimings- en calamiteitenplan (V.1) in werking.

Verstikking

Verstikking bij kinderen vormt een ernstig risico. Dit kan zich voordoen door voedsel, maar ook door speelgoed of andere objecten die zich op de vloer bevinden.

Maatregelen die wij treffen :

- Het nuttigen van voedsel vindt te allen tijde plaats onder toezicht van een pedagogisch medewerker.
- Bij de aanschaf van speelgoed en materialen wordt zorgvuldig gelet op veiligheid, waarbij rekening wordt gehouden met leeftijdscriteria, duurzaamheid, aantrekkelijkheid en de ontwikkelingsmogelijkheden die het materiaal biedt.
- Het aanwezige speelgoed wordt door de pedagogisch medewerker en de pedagogisch coach gecontroleerd op gebreken. Indien speeltuigen een gevaar vormen voor de kinderen, worden deze apart gehouden ter reparatie of verwijderd.
- Er wordt extra aandacht besteed aan het controleren of er koorden aan kleding zitten wanneer kinderen buiten gaan spelen.

Handelswijze indien dit risico zich verwezenlijkt:

- Indien verstikking door voedsel of andere materialen optreedt, is er altijd een medewerker aanwezig die gecertificeerd is in kinder-EHBO. Deze medewerker zal al het mogelijke doen om de verstikking op te heffen en direct 112 bellen. Vervolgens wordt gehandeld conform het 'Calamiteiten- en ontruimingsplan (V.1)'.

Vergiftiging

Kinderen zijn nieuwsgierig naar hoe voorwerpen, vloeistoffen en alledaagse dingen smaken. We kunnen niet de natuurlijke drang van (sommige) kinderen tegenhouden door hen te verbieden om ergens aan te likken of iets stiekem in hun mond te stoppen. Als we het zien, reageren we, afhankelijk van het risico dat het eten/proeven met zich meebrengt.

Daarnaast zorgen we er met z'n allen voor, inclusief onze ouders en bezoekers van ons IKC, dat we zorgvuldig omgaan met materialen die schade kunnen brengen aan kinderen.

Vaak zonder het te weten maken we in het dagelijks leven gebruik van allerlei spullen die giftig zijn als ze doorgeslikt worden (medicijnen, cosmetica, schoonmaakspullen).

Maatregelen die wij nemen:

- in de huisregels staat vermeld dat alle schoonmaakmiddelen hoog worden weg geborgen of in afgesloten ruimtes worden bewaard;
- binnen en buiten zijn er geen giftige planten, voor het buitenspelen wordt de buitenplaats gecontroleerd op zwerfvuil en andere rommel. Dit staat beschreven protocol Buiten;
- in de huisregels voor ouders en de personeelsregels staat beschreven dat ouders en personeel hun tassen bij zich houden en veilig opbergen buiten het bereik van kinderen;
- alertheid van het personeel. Zij dienen ouders en of anderen die ons pand betreden te wijzen op de huisregels als deze niet worden toegepast;

Handelswijze indien dit risico zich verwezenlijkt:

- Bij twijfel wat te doen, wordt altijd 112 gebeld. Dit doet de pedagogisch medewerker die op de groep staat.
- Indien nodig, treedt daarna het 'Ontruimings- en calamiteitenplan (V.1) in werking.

Verbranding

Verbranding kan gebeuren door verschillende oorzaken, bijvoorbeeld door een hete drank, een hete verwarming en buizen of door de zon.

Maatregelen die wij nemen:

- in de huisregels vragen wij aan ouders om hun kinderen gepaste kleding aan te trekken bij hitte, bijvoorbeeld lange mouwen en pijpen en een petje. Ook vragen wij om de kinderen in te smeren met zonnebrandcrème;
- in het protocol 'Buiten (V.3)' hebben wij beschreven dat wij in hitteperiodes zonnebrandcrème in huis hebben en dat we zoveel mogelijk de zon in hitteperiodes op een dag vermijden, tussen 12:00 en 15:00 uur;
- stafleden laten na gebruik van heet water even koud water stromen.

Handelswijze indien dit risico zich verwezenlijkt:

- in het geval van verbranding, is er altijd een medewerker aanwezig die opgeleid is in kinder-EHBO. Deze zal al het mogelijke doen om de brandwond te behandelen.
- Bij een ernstige verbranding wordt meteen 112 gebeld. Daarna wordt gehandeld zoals beschreven staat in het 'Calamiteiten- en ontruimingsplan (V.1)'.
- Bij behandeling van een brandwond worden de regels van de brandwondenstichting in acht genomen, conform de EHBO-opleiding.

Buitenruimte

De buitenruimte is veilig. Er is rondom het hele veld een hek en de poort dient gesloten te worden bij het betrekken en vertrekken van mensen.

- er is een fysieke barrière tussen de buitenruimte en de openbare weg. Op deze manier kunnen kinderen niet zomaar de weg op lopen;
- in de 'Huisregels (V.2.1, V.2.2, V.2.3)' staat beschreven dat we met de kinderen afspraken maken over de grenzen buiten het terrein.

Handelswijze indien dit risico zich verwezenlijkt:

- Het 'protocol Vermissing op het IKC (V.5)' treedt in werking.
- Bij een val of een ongeluk treedt het 'Ontruimings- en calamiteitenplan (V.1)' in werking.

Verwonding door gebruik natuurlijke materialen

Binnen de filosofie van IKC Avonturis past het werken met natuurlijke materialen. Veel borden zijn van dik, kindvriendelijk steen. De ontwikkelmaterialen en meubels zijn zo veel mogelijk van hout.

Maatregelen die wij nemen:

- al het houtwerk wordt per kwartaal gecontroleerd op splinters en beschadigingen door Tijn Hoefnagels en zonodig gerepareerd of weggedaan.
- ruwe oppervlakten worden gladgeschuurd;
- bij (kleine) beschadiging van glazen voorwerpen, bijvoorbeeld wanneer er een klein barstje in zit, of er is een stukje afgebroken, worden deze weggegooid;
- in de huisregels nemen we op dat enkel volwassenen gebroken glas opruimen. Hierna wordt de ruimte altijd gestofzuigd.

Handelswijze indien dit risico zich verwezenlijkt:

- Er is een EHBO-trommel aanwezig op de groep. De pedagogisch medewerker behandelt het kind. Er is altijd een medewerker aanwezig die bevoegd is om kinder-EHBO toe te passen.
- Als het gaat om een grotere verwonding, treedt het 'Ontruimings- en calamiteitenplan (V.1)' in werking.

Sociale veiligheid

Buitenstaanders

Ons kindcentrum bevindt zich in een ruimte die we huren bij stichting Spinel. Dit gebouw ligt op een eigen terrein en tijdens onze activiteiten zijn er geen andere bezoekers aanwezig dan van ons kindcentrum. Toch kan het onverhoopt gebeuren dat er iemand binnenloopt. Om dit risico te verkleinen hebben we maatregelen

- De kinderen worden door de ouders tot in de groepsruimte gebracht en ook daar weer opgehaald;
- We houden de deur naar buiten gesloten, zodat dit niet uitnodigd tot binnentreden.
- Als kinderen naar een andere ruimte gaan (bijvoorbeeld de speelzaal of het computerlokaal), De pedagogisch medewerker beoordeelt of de ruimte op dat moment bruikbaar is voor de buitenschoolse opvang.
- De WC's die we gebruiken, bevinden zich aangrenzend aan de groepsruimte. Kinderen hoeven dus niet naar een andere ruimte te lopen.
- We werken volgens de 'Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling (V.7.1, V.7.2)'.

Handelswijze indien dit risico zich verwezenlijkt:

- Mocht er toch iets gebeuren dan treden het 'Calamiteiten- & ontruimingsplan (V.1.)' en het 'Protocol Vermissing op het IKC (V.5)' in werking.

Grensoverschrijdend gedrag en kindermishandeling

Maatregelen die wij nemen:

- Ten aanzien van grensoverschrijdend gedrag gebruiken we de 'Meldcode huiselijk geweld (V.7.1, V.7.2)' met daar bijbehorende gedrags(code)regels;
- Het hele team is op de hoogte van de Meldcode Huiselijk geweld en Kindermishandeling waarmee we werken. Er wordt met een afwegingskader gewerkt, dit beschrijft wanneer en op welke basis van welke overwegingen, het melden van vermoedens van huiselijk geweld en/of kindermishandeling als noodzakelijk wordt beschouwd. Onze aandachtsfunctionaris is Luuk van Rossum.
- Alle kinderen worden op regelmatige basis tijdens de Stafvergaderingen besproken. Onderbuikgevoelens worden tijdens deze besprekingen uitgesproken en indien nodig getoetst aan de signaleringslijsten van de Meldcode. Bij een signalering van kindermishandeling zullen we acuut een gesprek inplannen met mentor en naaste collega's van het betreffende kind om onze bevindingen te delen. Van hieruit gaan we zo nodig verder met een actieplan in overleg met onze aandachtsfunctionaris;
- Kinderen krijgen dagelijks de mogelijkheid om een situatie in te brengen tijdens de Bemiddelingskring (zie Pedagogisch beleidsplan). Stel dat een kind zich niet prettig voelt door het gedrag van een ander kind, dan weten de kinderen dat zij dat kunnen inbrengen bij de Bemiddelingskring en dat er gezamenlijk naar een oplossing gezocht wordt;
- De kinderen worden geobserveerd door hun mentor. Om de zes tot acht weken vindt er een (vertrouwelijk) coachingssgesprek plaats tussen mentor en kind.
- Volwassenen werken nooit met kinderen in afgesloten ruimtes, cfr. het vier-ogen principe. Op deze manier zijn de personeelsleden controleerbaar voor iedereen en proberen we het risico te verkleinen. We blijven te allen tijde alert met elkaar. Een uitzondering op het vier-ogen principe is als er slechts één pedagogisch medewerker aanwezig is als gevolg van de BKR.

Handelswijze indien dit risico zich verwezenlijkt:

- De gepaste route, beschreven in de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling (V.7.1, V.7.2) wordt gevolgd. Hiertoe wordt gezamenlijk in de Stafvergadering besloten.

Vermissing

Maatregelen die wij nemen:

- Alleen kinderen met certificaten mogen alleen verblijven in (buiten)ruimtes, deze kinderen hebben aangetoond dat zij om kunnen gaan met de verantwoordelijkheid. Tijdens hun 'proeve van bekwaamheid' worden zij geattendeerd op de regels. Voor het Open Terrein Certificaat moeten de ouders ook tekenen;
- Ouders en bezoekers melden zich bij de aanwezige stafleden, zodat zij op de hoogte zijn van wie er zich in het gebouw bevindt;
- Gevaren van een vermissing worden zo veel mogelijk ingedamd door te werken vanuit het protocol 'Buiten (V.3)'.

Handelswijze indien dit risico zich verwezenlijkt:

- Als een kind vermist wordt, treedt het protocol 'Vermissing op het IKC (V.5)' in werking.

Gezondheid

Ten aanzien van gezondheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

- besmetting (kinder)ziektes;
- overdraagbare ziektes door bloedcontact;
- niet toereikende natte ruimte hygiëne;
- gezondheidsrisico's kinderen met allergieën.

Maatregelen die wij nemen:

- In het protocol 'Zieke kinderen en medicijnen (G.2)' staat beschreven hoe we omgaan met zieke kinderen en wanneer ze wel of niet naar IKC Avonturis kunnen komen en wanneer kinderen opgehaald dienen te worden;
- We zijn terughoudend in het geven van medicijnen. We geven alleen medicijnen waarvan de dosis noodzakelijk tijdens het IKC-tijd gegeven moet worden. Dit hebben we vastgelegd in het protocol 'Zieke kinderen en medicijnen (G.2)';
- Kinderen blijven kinderen: ze knuffelen spelen en stoeien met elkaar. Hierdoor is besmettingsgevaar niet te voorkomen. We proberen kinderen juist hoestgedrag (hoesten in de elleboogholte) aan te leren en we gaan op een hygiënische manier om met zieke kinderen (zie 'Huisregels' (V.2.1, V.2.2, V.2.3) en 'Protocol gezondheid & hygiëne met bijhorende schoonmaakschema's (G.1)');
- Bij IKC Avonturis worden geen kinderen geweigerd als zij niet zijn gevaccineerd. Bij het uitbreken van een besmettelijke kinderziekte informeren wij direct alle ouders, zodat zij zelf maatregelen kunnen treffen (bijvoorbeeld hun kind wel of niet thuis houden);

- We werken volgens het 'Protocol gezondheid & hygiene met bijhorende schoonmaakschema's (G.1)' waar de hygiënemaatregelen beschreven staan. We proberen zo goed mogelijk volgens deze werkwijze te werken. Er wordt kinderen o.a. geleerd wanneer en hoe ze hun handen moeten wassen;
- We werken hygiënisch in het IKC, onze ruimtes zijn schoon. Er wordt gedurende de dag diverse keren schoongemaakt, in de keuken, de wc's, handcontactpunten enz:
 - We werken conform het 'Protocol gezondheid & hygiene met bijhorende schoonmaakschema's (G.1)' en gebruiken schoonmaakschema's om de mate en frequentie van het schoonmaak inzichtelijk te maken;
 - We houden periodieke grote schoonmaken volgens een vastgesteld schema en checklist. Zie 'Protocol gezondheid & hygiene met bijhorende schoonmaakschema's (G.1)'.
- Bij allergieën van kinderen die bij ons bekend zijn proberen de stafleden zo zorgvuldig mogelijk te handelen. Op de groep zal duidelijk vermeld staan op een lijst wat het kind wel of niet mag nuttigen. Dit wordt ook besproken met ouders en staat op het intakeformulier. Ook andere ouders worden (met toestemming van de ouders van het allergische kind) geïnformeerd zodat ze niet (goedbedoeld) onbedoeld een allergische reactie bij het kind uitlokken door iets te eten aan te bieden. Er kan een risico zijn dat een kind ongezien toch iets te pakken krijgt wat hij of zij niet mag nuttigen. Soms kan het zo zijn dat een allergie niet bekend is en bij IKC Avonturis ontstaat. Het is een klein risico met uiteindelijk grote gevolgen. De stafleden zullen in zo'n geval adequaat handelen en contact met arts en ouders opnemen en in acute gevallen 112 bellen;
- Bij allergieën met een levensbedreigende risico wordt er een op maat gemaakt protocol opgesteld waarbij de ouder en desbetreffende arts betrokken zullen zijn (zie 'Protocol zieke kinderen en medicijnen (G.2)') waar hiervan een voorbeeld is opgenomen.

Handelswijze indien dit risico zich verwezenlijkt:

- Besmettelijke infectieziekten worden zo nodig gemeld bij GGD. We bellen met de GGD en/of raadplegen de RIVM-app voor advies. Dit gebeurt in overleg met de directie.
- Bij een allergische reactie met levensbedreigend risico wordt gehandeld vanuit het protocol dat opgesteld is voor dat specifieke kind. Indien het de eerste keer is dat deze reactie optreedt, wordt er gehandeld vanuit het 'Ontruimings- en Calamiteitenplan (V.1.)'.

Corona-maatregelen

Sinds maart 2023 zijn er geen maatregelen meer.

Kleine risico's

In dit hoofdstuk beschrijven we kleinere risico's. Wij doen onze uiterste best om de kinderen die bij IKC Avonturis komen een zo veilig en gezond mogelijke ontwikkelingsomgeving aan te

bieden. We proberen ziekte, ongelukken of een onhygiënisch klimaat zo veel mogelijk te beperken. Toch willen we niet aan overbescherming te doen. Kinderen moeten de kans krijgen om te leren van uitdagingen die ze aangaan. Daarom beschermen we ze tegen onaanvaardbare risico's en werken we dagelijks met aanvaardbare risico's: een buil, een scharf wond, een val over speelgoed: het kan zomaar dagelijks gebeuren. Deze dingen ervaren kinderen in de thuissituatie en bij IKC Avonturis in het spel ook.

Leren omgaan met deze risico's is erg belangrijk voor kinderen. Dit bewerkstelligen we door te mogelijkheid te bieden tot het ervaren van risicovolle situaties tijdens het spelen. Hierdoor ontwikkelen kinderen risicocompetenties. Ze leren risico's inschatten en ontwikkelen cognitieve vaardigheden om de juiste afweging te maken wanneer een risicovolle situatie zich voordoet. Het nemen van risico is een onderdeel van effectief leren. Risicovol spelen zorgt voor succeservaringen waardoor kinderen uitdagingen leren zien als iets om van te genieten. Dit vergroot op zijn beurt de onafhankelijkheid en het zelfvertrouwen.

Het leren omgaan met risico's heeft een positieve invloed op de fysieke en mentale gezondheid van kinderen en op het ontwikkelen van sociale vaardigheden. Kinderen staan sterker in hun schoenen en kunnen conflicten beter oplossen en emoties herkennen van speelmaatjes. Bewegingen die veel voorkomen bij het spelen zoals: slingeren, klimmen, rollen, hangen en glijden zijn niet alleen leuk voor de kinderen, maar ook van essentieel belang voor de motorische vaardigheden balans en coördinatie.

Certificaten

De situatie op Avonturis heeft ontzettend veel overeenkomsten met het dagelijks leven in de maatschappij: een groep van verschillende mensen van verschillende leeftijden, met verschillende interesses en een ingerichte omgeving. In de maatschappij mag je ook zelf keuzes maken en ook daar zijn consequenties verbonden aan de keuzes die je maakt. Het IKC staat niet buiten de maatschappij, maar is er onderdeel van. Wij halen de maatschappij niet alleen binnen Avonturis, maar hebben ook meer mogelijkheden om de maatschappij in te gaan. We stimuleren kinderen in hun drang naar exploratie en verwondering. Kinderen zijn van nature nieuwsgierig en willen de wereld om hen heen ontdekken en begrijpen. Het ene kind kan beter risico's inschatten en ermee omgaan dan het andere. We trachten dan ook een manier te bedenken om met deze verschillen tussen kinderen om te gaan.

Kinderen die hebben aangetoond om te kunnen gaan met vrijheden en verantwoordelijkheden, krijgen hier in de vorm van een certificaat toestemming voor. In het pedagogisch beleidsplan wordt beschreven waarvoor we certificaten hanteren. Voor het buiten spelen hebben we bijvoorbeeld het 'Open Terrein Certificaat'². Daarin wordt beschreven in welke omstandigheden een kind buiten mag spelen: al dan niet onder toezicht van een volwassene. We hebben de regel voor iedereen dat als je zonder toezicht buiten speelt, dit gebeurt met minstens twee kinderen. In de toekomst zullen de certificaten zich uitbreiden. Voor bepaalde certificaten is ook de toestemming van ouders nodig, zo ook voor het certificaat in het genoemde voorbeeld.

² Zie Protocol Buiten (V.3) voor het Open Terrein Certificaat.

De werkwijze met certificaten laat ons toe te differentiëren in zelfstandigheid. Op deze manier kunnen kinderen leren om met aanvaardbare risico's om te gaan binnen een gecontroleerde setting.

De certificaten kunnen verkregen worden op volgende manier:

- een kind geeft aan dat hij een bepaald certificaat wilt verdienen. Het kan ook dat een medewerker samenzit met het kind en hem stimuleert om een bepaald certificaat te behalen, omdat hij bijvoorbeeld geobserveerd heeft dat het kind er klaar voor is;
- het kind laat de vaardigheid zien of in een (driehoeks)gesprek wordt besproken of het kind daadwerkelijk klaar is om het betreffende certificaat te behalen;
- er wordt een 'stageperiode' afgesproken waarin het kind zelf de handeling uitvoert, maar waarbij de pedagogisch medewerker toezicht houdt. Hoe lang deze periode duurt is afhankelijk van het kind en de te verwerven vaardigheid;
- na de stageperiode vindt een 'proeve van bekwaamheid' plaats waarin het kind laat zien of het de te verwerven vaardigheid zich eigen heeft gemaakt;
- het certificaat wordt wel of niet toegekend;
- na een afgesproken periode wordt het behaalde certificaat geëvalueerd. Heeft het kind er vaak gebruik van gemaakt? Hoe liep dat?

Concreet

Kinderen kunnen schrikken van elkaar en van geluiden. Regelmatig wordt er een oefening met een brandalarm gedaan en sommige kinderen kunnen daar heftig op reageren. Dat geldt ook voor bladblazers of sirenes van hulpdiensten. Kinderen kunnen door schrik bepaalde angsten creëren. Dit zullen we altijd terugkoppelen naar de ouders. Samen kijken we hoe we deze angsten kunnen wegnemen of verminderen. Bij IKC Avonturis denken we dat dit een klein risico is, maar in sommige gevallen kan dit ontaarden in een groot emotioneel risico. Daarom houden we ook dagelijks een Bemiddelingskring waar kinderen hun eventuele ongenoegen of hun onveilig gevoel met elkaar delen. De bemiddelingskring wordt altijd geleid door een staflid en kinderen die zich onveilig voelen en kinderen die betrokken zijn bij het creëren van dat gevoel nemen deel aan deze kring.

Maatregelen die we nemen:

- We maken goede afspraken en regels met de kinderen over wat wel en niet mag bij IKC Avonturis en hoe we daarmee om gaan;
- We bieden de kinderen de Bemiddelingskring aan om (vervelende) situaties te bespreken;
- We maken gebruik van overleggen met consent (zie ook <https://www.consentmethode.nl/>);
- Er zijn huisregels die voor alle kinderen gelden. Een voorbeeld hiervan is 'je vrijheid reikt net zo ver als de grens van een ander'. Deze regels zijn te vinden op de groep van IKC Avonturis. Enkele basisregels worden door de staf opgesteld, maar ook samen met de kinderen wordt gekeken op welke manier we prettig met elkaar samen kunnen leven. De geldende regels worden jaarlijks geëvalueerd en zo nodig

bijgesteld. De stafleden proberen deze regels zo veel mogelijk te waarborgen door ze regelmatig te benoemen en te bespreken.

Door afspraken, regels en protocollen accepteren wij risico's die slechts kleine gevolgen hebben voor de kinderen en leren ze hier op een juiste manier mee om te gaan. De stafleden vragen zich voortdurend af of bepaalde situaties aanvaardbaar zijn en een klein of groot risico vormen.

Maatregelen die we nemen:

- Schoonmaakmiddelen en andere giftige stoffen worden buiten bereik van kinderen bewaard;
- Er worden geen kinderen op schoot genomen wanneer er koffie of thee gedronken wordt;
- Bij het buitenspelen klimmen we nergens op en duwen we elkaar niet;
- Tijdens het buiten spelen is er continu toezicht op de kinderen (indien de kinderen geen Open Terrein Certificaat hebben). We proberen te wild spel te begeleiden naar rustiger spelgedrag en tonen andere initiatieven;
- Kinderen die fysiek ruzie maken en elkaar pijn doen begeleiden we in hun gedrag. We reflecteren en gaan samen op zoek naar een oplossing. We grijpen in waar nodig en werken met de bemiddelingskring;
- Voor nieuwe kinderen hebben we een duidelijke wenprocedure en aannamebeleid;
- Er is altijd een beroepskracht aanwezig met kinder-EHBO;
- Kinderen wordt geleerd om het speelgoed waar ze niet meer mee spelen op te ruimen zodat het geen struikelgevaar vormt.

Thema's uitgelicht

Grensoverschrijdend gedrag

Grensoverschrijdend gedrag door volwassenen of door kinderen kan een enorme impact hebben op het welbevinden van het getroffen kind. Daarom wordt dit thema nog een keer aangehaald, hoewel het al besproken is bij grote risico's voor de sociale veiligheid. Bij IKC Avonturis heeft dit thema dus ook bijzondere aandacht. We hebben de volgende maatregelen genomen om grensoverschrijdend gedrag met elkaar te voorkomen en wat te doen als we merken dat het toch gebeurt:

- Alle medewerkers (inclusief stagiaires en vrijwilligers) hebben conform de wetgeving een verklaring omtrent gedrag en zijn conform de wetgeving voor continue screening ingeschreven in het personenregister.
- Het team werkt conform de wettelijke Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling:
 - Er is een aandachtsfunctionaris aangesteld;
 - Het team heeft kennis van de Meldcode;

- Er is een route beschreven bij de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling, bij signalen van seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling;
- Tijdens de stafkring wordt regelmatig over dit onderwerp gesproken om een open cultuur te krijgen waarbij medewerkers elkaar durven aan te spreken.
- Iedereen houdt zich aan de omgangsvormen (zie huisregels).
- In het pedagogisch beleidsplan is opgenomen hoe je met elkaar omgaat en dat er respect is voor de waarden en normen binnen IKC Avonturis. Zo weten kinderen wat toelaatbaar is en wat wel en niet gepast gedrag is. Daarnaast leren we kinderen dat het belangrijk is dat ze het direct aangeven als zij bepaald gedrag ervaren dat niet wenselijk is. We helpen ze mondiger te maken op momenten dat dit nodig is.
- In het kader van selectie van nieuwe stafleden, mag een staflid pas starten met zijn werkzaamheden voor onze organisatie als hij/zij een online Verklaring omtrent gedrag heeft overlegd waarbij sprake is van continue screening.

Het vierogenprincipe

Dit is geen verplicht principe voor BSO's, maar omdat onze BSO in pandig in de school zit, is er in praktijk vrijwel altijd iemand aanwezig. De deur naar het lokaal staat altijd open op de haak.

Achterwacht

In sommige gevallen kan het voorkomen dat er slechts één pedagogisch medewerker aanwezig is in het gebouw, passend bij de begeleider-kind ratio. In dat geval geldt dat er een achterwachtregeling is, waarbij een tweede volwassene, in het bezit van een Verklaring omtrent gedrag, binnen een kwartier ter plaatse is in geval van een calamiteit. Voor Democratisch kindcentrum Avonturis geldt dat Véronique Hoefnagels achterwacht is, in het bezit van een VOG en te allen tijden binnen een kwartier aanwezig kan zijn. Zij kan als eerste worden geroepen bij een calamiteit. Indien nodig kan een ander staflid gebeld worden. (Tijdens schooltijden zijn er sowieso meerdere leerkrachten aanwezig in het gebouw.)

EHBO en BHV

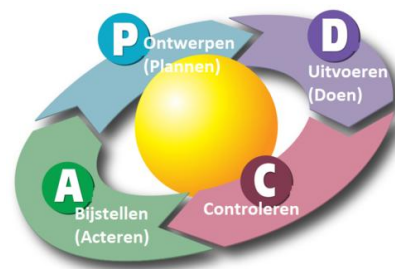
Om adequaat te kunnen handelen bij incidenten, is er altijd iemand aanwezig die in het bezit is van een certificaat voor kinder-EHBO. Minimaal om het jaar wordt deze kennis up-to-date gehouden door aan een online theoriegedeelte en de gekoppelde praktijkbijeenkomst Eerste Hulp aan Kinderen deel te nemen. De training is goedgekeurd door het Nederlandse Kruis/NIBHV.

Kinderen zijn tijdens een noodsituatie extra kwetsbaar en dienen begeleid te worden. Avonturis volgt het ontruimingsplan van de Spinel. Al onze medewerkers hebben zich hiervan op de hoogte gesteld. De Spinel is in het bezit van een brandvergunning. Jaarlijks wordt de installatie gekeurd en worden er conform de wetgeving ontruimingsoefeningen gedaan. Ook IKC Avonturis voldoet hiermee dus aan de wettelijke regels.

Beleidscyclus

Ontwikkeling, implementatie, evaluatie en actualisatie

Het borgen van kwaliteit is een continu en cyclisch proces. Hiertoe gebruiken we de PDCA-cirkel:

Ontwerpen (Plan)

In de ontwerpfase onderscheiden we de volgende stappen:

1. Inventariseren mogelijke risico's: door met alle medewerkers en ouders te kijken naar de mogelijke grote en kleine risico's m.b.t. veiligheid en gezondheid op onze locatie, brengen we deze in kaart. We vinden het belangrijk om dit met alle medewerkers en zo veel mogelijk ouders te doen, zodat we een uitgebreid beeld krijgen.
2. Analyseren en beoordelen: alle mogelijke risico's worden besproken, alsook de mogelijke maatregelen en aandachtspunten om deze bestaande risico's te verkleinen.
3. Plan van aanpak: bij deze stap wordt besproken op welke manier verbeterpunten het beste kunnen aangepakt worden. Het plan wordt zo concreet mogelijk opgesteld, met aandacht voor wie waarvoor verantwoordelijk is.

Uitvoeren (Do)

We zorgen ervoor dat het actuele plan van aanpak voor ouders en medewerkers in te zien is op de groep. Daarnaast roosteren we een terugkerend agendapunt op teamvergaderingen om het actuele beleid met betrekking tot Veiligheid & Gezondheid te bespreken.

Controleren (Check)

In deze fase wordt gecontroleerd of het opgestelde beleid nageleefd wordt en of het opgestelde beleid nog toereikend is. Alle maatregelen worden met medewerkers en (een afvaardiging van) ouders besproken en geëvalueerd.

Bijstellen (Act)

Uit de evaluatie komen mogelijk aanpassingen en/of nieuwe risico's naar voren die nader bekeken moeten worden. Vanuit deze fase wordt dan weer een nieuw/aangepast plan opgesteld in de volgende fase: ontwerpen (plan).

De beleidscyclus zal ongeveer een jaar in beslag nemen. Elk jaar wordt het pedagogisch beleidsplan en het beleidsplan voor Veiligheid & Gezondheid geëvalueerd met stafleden en ouders. Er wordt gereflecteerd op het geldende beleid en er wordt getoetst of het nog past bij de visie en de wettelijke eisen. Aanpassingen kunnen dan gedaan worden, maar ook als

er tijdens het jaar iets wijzigt, wordt dit doorgevoerd in de betreffende beleidsplannen. Bij wijzigingen worden ouders, kinderen en stafleden geïnformeerd.

Communicatie en afstemming

We vinden het belangrijk dat medewerkers betrokken zijn bij het beleid inzake veiligheid en gezondheid. Ook nieuwe collega's zullen we actief inwerken op dit beleid. In de administratiekast staat het kwaliteitshandboek met alle protocollen en regels. De stafleden, maar ook pedagogisch medewerkers in opleiding, stagiairs, vrijwilligers en ouders kunnen hier te allen tijde op terug vallen.

Zoals in het vorige hoofdstuk beschreven, wordt het beleidsplan met haar protocollen jaarlijks geëvalueerd. Hierbij worden medewerkers en ouders betrokken. Uiteraard kan er ook gaandeweg het jaar iets veranderen. In stafkringen vormt dit beleid een terugkerend agendapunt, dus we zijn in de mogelijkheid snel te handelen als dat nodig is. Tussentijdse wijzigingen worden gecommuniceerd met alle medewerkers en ouders, via de mail of periodebrief. Op die manier is iedereen snel op de hoogte.

Zowel ouders als stafleden en medewerkers hebben feedback gegeven op dit beleidsplan. De Ouderkring geeft advies over dit beleidsplan Veiligheid & Gezondheid.

Klachten

Vanuit IKC Avonturis proberen we een helder en zorgvuldig beleid te voeren ten aanzien van veiligheid en gezondheid. Het kan altijd voorkomen dat een medewerker of ouder een klacht heeft. IKC Avonturis staat altijd open voor feedback en we bespreken de klacht het liefst direct met een medewerker of ouder zelf. Wij proberen een open structuur en cultuur te creëren waarbij ouders en medewerkers zich vrij voelen om te communiceren over zaken waar ze misschien anders over denken. Er is een duidelijke klachtenprocedure opgesteld welke is opgenomen in de map met protocollen (Zie 'Klachtenprocedure (V.6)'). Avonturis Democratisch kindcentrum is ook aangesloten bij de Geschillencommissie Kinderopvang. Ouders kunnen zich eventueel ook direct wenden tot deze commissie.